

Redactioneel

Gerard Smeenk

Het heeft even geduurd, maar eindelijk ligt hij dan voor u: het voorjaarsmagazine van de reünisten vereniging, het eerste van de hand van het nieuwe bestuur. In dit magazine zal het nieuwe bestuur zich aan u voorstellen. Omdat het al lang geleden is dat het vorige magazine is uitgekomen en op dit moment het ledenbestand wordt overgezet naar een nieuw computerprogramma, zal de rubriek "Personalia" ontbreken. Wij hopen zo snel mogelijk een nieuwe ledenlijst te kunnen samenstellen en deze zal met het volgende magazine worden opgestuurd.

In de rubriek "buitenland" maar liefst twee bijdragen: een reisverslag van Justin Kroesen door Cuba en de ervaringen van Bram van der Zwan in Jordanië. Beide heren zijn nog lid van Hendrik de Cock. In het volgende magazine zal een stuk verschijnen van onze eigen Charles Groenhuijzen: Henrik de Moel

De 'nieuwe' senaat en de lustrumcommissie doen ook mee aan de voorstelronde. De senaat is alweer hard op weg om haar taken over te dragen. Dit zal gebeuren op zaterdag 27 april, de dag waarop Hendrik haar elfde lustrum viert. De lustrumcommissie is al druk bezig met het voorbereiden van alle activiteiten en het lustrum belooft een mooi feest te worden. Wij hopen hier natuurlijk vele (oud)-Hendrikkers aan te treffen.

Het volgende magazine komt uit in het najaar van 2002. Kopij graag inleveren op diskette in WP 5.1 of in Word. Foto's en andere illustraties zijn ook zeer welkom. Desgevraagd wordt al het materiaal weer teruggezonden. De sluitingsdatum voor het volgende magazine is 15 september 2001. Uw bijdrage kunt u sturen naar HdC t.a.v. de reünistenvereniging.

Bestuursmededelingen

Heffing contributie 2001.

De contributie over 2001 zal ergens in januari/februari 2002 automatisch worden afgeschreven. Onze excuses voor het late heffen van de contributie Leden die (nog) niet machtig(d)en vinden bij dit magazine een acceptgiro waarmee de contributie voldaan kan worden, en een verzoek tot machtiging.

Tegelijk met de contributie over 2001 zal ook eventuele nog openstaande contributie over 2000 en eerder worden geheven, hetzij automatisch (in het geval van een machtiging), hetzij per acceptgiro.

Op de Algemene Vergadering van 11 mei 1996 zijn met ingang van 1 januari 1997 de volgende contributiebedragen per persoon vastgesteld:

<i>met machtiging</i>	individuele leden	f 20,--	partnerleden	f 15,--
<i>zonder machtiging</i>	individuele leden	f 22,50	partnerleden	f 17,50

Leden voor wie de hoogte van de jaarlijkse contributie een probleem is, bijvoorbeeld omdat zij zijn aangewezen op een minimuminkomen, kunnen bij de penningmeester een gehele of gedeeltelijke ontheffing van het betalen van een bijdrage aanvragen.

Lustrum 2002

Het elfde lustrum zal plaatsvinden op zaterdag 27 april 2002. Deze dag zal deels alleen met de reünisten en deels met de huidige leden van Hendrik gevierd worden. Nadere informatie omtrent het lustrum zal in februari per brief naar de leden worden gestuurd. Met deze brief zal ook een opgave formulier worden opgestuurd. Wij hopen natuurlijk veel reünisten tijdens het lustrum te ontmoeten.

Even voorstellen...

Sinds de bestuurswisseling in juni heeft de reünistenvereniging een geheel nieuw bestuur. Tijd om onszelf even voor te stellen dus.

Ik ben Anita Wassenburg, bij velen ook nog bekend als Anita Hazelhoff. Van 1986 tot 1990 ben ik lid geweest van Hendrik en van het schap Octopus, waarvan ik in een schapsbestuur heb gezeten (Opus 8). Verder heb ik in een aantal commissies, zoals de almanakcommissie en de advertentiecommissie gezeten.

Na mijn studie rechten heb ik een tijdje in Enschede en Emmen gewoond (samen met Fred, met wie ik in 1993 getrouwd ben). Sinds 1995 wonen we weer wat dichterbij Groningen, namelijk in Assen. Ik werk daar als stafjurist bij de rechtbank in de civiele sector. Inmiddels zijn we met z'n drieën, want in januari 2000 is onze dochter Jorien geboren. Vanuit Assen is Schier nog altijd goed te bereiken. Op de foto zijn we met de boot onderweg.

Toen Chris (de nieuwe penningmeester) mij in het voorjaar benaderde met de vraag of ik in het bestuur wilde, moest ik daar wel even over nadenken, omdat ik als reünist nooit erg actief ben geweest. Met het volgende lustrum in zicht (waar ik jullie allemaal en o.a. ook veel tijdgenoten hoop te zien) leek het me toch wel leuk. De heren waren het er unaniem over eens, wie voorzitter moest worden, zodat ik in juni de hamer van Jan van Delden heb overgenomen.

Anita Wassenburg

Beste Reünist,

Wij willen ons graag even aan U voorstellen. Wij zijn Senaat Vellinga, een unieke Senaat binnen Hendrik, daar deze voor het eerst in de geschiedenis van Hendrik uit vijf vrouwen bestaat. Dat dit af en toe een soort kippenhok oplevert, betekent gelukkig niet dat er niet gewerkt wordt. We doen dit werk nu een half jaar en met veel plezier. Om U een beeld te geven van de mensen die Hendrik op dit moment besturen, stellen wij ons ook even persoonlijk aan U voor:

De Praeses:

Mei 1978. Mijn geboortetijd. Ik ben geboren in Zwolle in mijn ouderlijk huis midden in de stad. Daar hebben we gewoond totdat ik vijf jaren was en toen zijn wij naar Nieuwleusen vertrokken. Mijn ouders hadden daar een oude boerderij op de kop weten te tikken en hadden een 15 jaren plan opgesteld om het op te knappen.

Mijn lagere school tijd heb ik doorgebracht op de Werkschuit, een leuke kleine school in Zwolle. De reden dat ik juist daar naar school ging was dat mijn moeder daar vlak in de buurt werkte en zo dus snel ter plaatse zou zijn mocht er ooit wat mogen gebeuren. Na de lagere school ben ik met mijn eigenwijze hoofd met een HAVO-advies naar het zelfstandig Gymnasium van Zwolle gegaan. Dat is twee jaar goed gegaan en toen kreeg ik het zeer dringende advies om toch maar naar een scholengemeenschap te gaan. Zo geschiedde. Maar ik was veel te koppig om naar de HAVO te gaan, want ik moest en zou arts worden, dus na de tweede klas over gedaan te hebben ben ik naar 3A gegaan en heb de rest van het Atheneum vrijwel zorgeloos doorlopen.

Augustus 1997. Ik was op vakantie met een vriendin en een zeer goed bevriende leraar van de middelbare school. We waren aan het zeilen langs de kust van Frankrijk en België. Heel leuk allemaal en erg gezellig, ware het niet dat we door al het slechte weer in een keer niet meer in staat waren om op tijd terug te zijn in Nederland voor de KEIweek, DE week van mijn nieuwe stad. Dus heb ik de boot eerder verlaten dan de rest en heb mij per trein naar Groningen begeven. Daar aangekomen heb ik met en kaart in de hand de weg proberen te vinden naar Vinkhuizen. Daar zou ik bij vrienden van de middelbare school gaan logeren omdat ikzelf nog geen kamer had gevonden. Ik had er eigenlijk ook nog niet naar gezocht. Je hoort namelijk pas heel laat of je wel of niet ingeloot bent, en meteen toen het voor mij negatieve bericht kwam ben ik op vakantie gegaan. Maar goed, keiweek dus. De eerste avond bij de keileidsters thuis. Ik vond er werkelijk niets aan, wat een verschrikkelijke mensen. Ik ben die avond ook vrij vroeg naar huis gegaan en had al bijna voor mezelf besloten niet meer te gaan. De volgende middag toch maar weer naar de stad. Daar kwam ik Elsbeth tegen die mij aanbood dat ik wel bij haar in het groepje mocht. Wat een verademing, en wat heb ik mij de rest van de week vermaakt. En vooral op Hendrik! De keus om lid te worden was dan ook vrij snel gemaakt. Mijn schapskeuze was vrij moeilijk (zoals bij iedereen) en uiteindelijk heb ik, zoals achteraf gezien door iedereen voorspeld, gekozen voor het mooie schap Baldr.

April 2000. Een hele speciale dag. Na schapsbestuur en Provincie uiteindelijk in deze positie terechtgekomen. Ik heb er lang over na moeten denken, vooral in verband met mijn studie. Ik heb er tot op heden geen moment spijt van gehad. Het is heel leuk met vijf meiden deze mooie vereniging te mogen besturen, en de band onderling is mijns inziens erg goed. We zijn nu ruim een half jaar bezig en zitten er lekker in, nu is de tijd gekomen om meer aan ons beleid te gaan werken. En ik denk dat dat helemaal goed gaat komen!

Anoesjka Vellinga

De Abactis:

Inmiddels bijna drie jaar geleden was ik één van de vele KEI-lopers die Groningen onveilig maakten. Groningen hoefde ik niet meer te leren kennen en ik wist ook al dat ik lid zou worden van A.S.V. Dizkartes, maar een week lang feesten sloeg ik natuurlijk niet af. Toen ik de eerste avond bij mijn KEI-leiders binnenkwam voor de gebruikelijke warme hap, vielen mij direct de bullen van Hendrik op die aan de muur hingen. Hmm, dacht ik. Want zoals zo velen had ik al gehoord over die suffe, saaie en vooral Christelijke studentenvereniging... Hoewel ik niets tegen een Christelijke vereniging had, had ik dezelfde vooroordelen als vrijwel iedereen. Nu, drie jaar later, ben ik abactis van de Senaat!

Nu denkt u vast, hoe is dat zo gekomen? Wel, het antwoord vinden wij zodadelijk. Allereerst zou ik u graag wat achtergrond informatie verschaffen, zodat u weet wat voor vlees u in de kuip heeft. Ik ben Sanderijn Besterveld en ik ben 23 jaar geleden geboren in Den Haag, maar toen mijn ouders gingen scheiden ben ik samen met mijn moeder verhuisd naar Oostwold, een klein dorpje in Oost-Groningen. Later zijn we nog verhuisd naar Taarlo, een klein dorp in het noorden

van Drenthe. Op mijn negentiende ben ik op kamers gaan wonen in Groningen, omdat ik wist dat ik daar ook wilde gaan studeren. Ik heb een broertje van zestien van moeders kant: Ewoud, en een broertje van vaders kant van vijf: Rutger. Tot mijn achttiende heb ik op de Vrije School in Groningen gezeten, daarna heb ik HAVO- en VWO-examen gedaan. Ik heb toen eerst een jaar HEAO-Communicatie gedaan, maar dit beviel niet. Toen ben ik een jaar gaan werken om te besluiten dat in toch Nederlands wilde studeren en dat doe ik nu een jaar.

Ik was twintig toen ik KEI ging lopen, en ik dacht dat ik alles wist. Tot ik via mijn KEI-leiders Hendrik leerde kennen. Er ging een wereld voor me open! Leuke mensen, goede sfeer, mooi pand: hier voelde ik mij direct thuis. U begrijpt, ik ben niet lid geworden van Dizkartes... In die tijd wist ik een aantal dingen zeker. Ten eerst besloot ik direct na het schappenbuffet dat ik in ieder geval niet bij het schap Octopus zou gaan. Gelukkig zag ik op tijd het licht, want er is geen schap waar ik beter pas dan bij het schap waar veel kan, zo niet alles. Dat ik dit nog kan beweren na een jaar schapsbestuur zegt voor velen genoeg.

Ten tweede was mij direct na het begin van mijn lidmaatschap al iets anders duidelijk. Het SB was oké, maar een ding was zeker: ik wilde nooit in de Senaat! En toen werd ik gevraagd, en ik kreeg het niet voor elkaar om zomaar nee te zeggen. Toen ging ik nadenken en nadenken.... En ach, de rest weet u. En ik kan u gerust stellen, want ik doe dit werk met veel plezier en enthousiasme. Als er een ding uit bovenstaande naar voren komt, dan is het dat de beste keuzes die ik maakte voor iets waren waar ik in eerste instantie fel tegen was. Dus één ding weet ik nu echt zeker, als ik iets zeker weet, moet ik er toch nog maar eens over na denken...

Sanderijn Besterveld

De Fiscus I:

Ik zal beginnen bij het begin: ik ben geboren op 27 augustus 1978 in Delfzijl. Van mijn eerste tot mijn achttiende jaar bevond ik mij rond Amsterdam. Om dan ook in Amsterdam te gaan studeren, lag te veel voor de hand. Dus werd het Groningen. En nu ben ik dan fiscus I van de senaat van Hendrik. Als je lid bent van een studentenvereniging, ben je (meestal) student. Geen student zonder studie. Mijn studie is Kunstmatige Intelligentie (voorheen Technische Cognitiewetenschap). Deze studie en mijn Hendrikleven zijn zeer met elkaar verweven. Mijn faculteit ligt om de hoek van het pand van Hendrik en ook mijn eerste kennismaking met Hendrik heeft alles met mijn studie te maken. Ongeveer een half jaar voordat ik werkelijk ging studeren, deed ik mee aan een één-dag-student-project van Technische Cognitiewetenschap. Een paar studenten begeleidden ons een middag, een avond/nacht en een ochtend. Twee van de begeleiders waren de Hendrikleden Bas en Rens Kortmann en om het plaatje van het studentenleven werkelijk compleet te maken (en omdat het gewoon praktisch was met het oog op de aanwezige ruimte en grote pannen) gingen we met ons groepje één-dag-studenten TCW eten op Hendrik. Door deze gezellige dag wist ik dus van het bestaan van Hendrik. Een half jaar later ging ik dan ook de Kei-week in met het idee: een kleine studentenvereniging lijkt me wel wat en ik ga ook zeker even bij

Hendrik kijken. Toen bleek dat ik ook nog drie Kei-leiders had die bij Hendrik zaten (Jocine Bolmer, Rianne Wildeman en Rik Slagter), was al gauw duidelijk dat het gewoon zo had moeten zijn: Karin lid bij Hendrik.

Toen het verenigingsleven ook nog eens precies aansloot bij mijn verwachtingen hiervan, werd mijn enthousiasme steeds groter. Op een kleine vereniging gebeurt vaak veel, maar niet zomaar. Dus toen er vorig jaar onder de leden een vraag naar algemene Hendrikkleding ontstond, gebeurde er in eerste instantie niets. Niemand had zin om met bestellijsten te gaan leuren. Ik wel. Een paar maanden later waren de leden zo blij als een kind en voelde ik me een soort Sinterklaas bij het uitdelen van de truien, jassen en damesshirts.

Niet aan de zijlijn staan, maar actief de dingen laten gebeuren, is ook een goede houding in de senaat. Ik probeer er dan ook dit jaar echt wat van te maken. Geregeld voel ik me overdonderd door de financiële zaken. Echter, de steun en de gezelligheid die ik in onze senaat van vijf dames ervaar, zorgen ervoor dat dit voor mij een geweldig jaar was, is en nog zal worden.

Karin Zondervan

De Fiscus II:

In de zomer van 1998 besloot ik te beginnen aan een studie Nederlands. Dit was omdat ik schrijven altijd een leuke bezigheid heb gevonden, en Nederlands naar mijn gevoel een studie was waar veel aan schrijven werd gedaan. Maar op schrijven alleen kun je ook niet leven, dus in het provintiaat van '99 bleek Hendrik een leuk alternatief voor de studie te zijn. Toch rolde ik daar ook al snel in de commissies die iets met tekst te maken hebben: meteen vanaf het begin de HP-eindredactie en daarna beginredactie en almanakcommissie. Toen werd het een poosje stil rondom mijn schrijfcarrière op Hendrik, buiten speeches voor de Panta Rhei-diners kwam er weinig literairs uit mijn tekstverwerker. Dat werd iets meer toen ik schapsstukjes ging schrijven omdat ik in het bestuur Olympus was gekomen.

In mijn begintijd van Hendrik heb ik mezelf nog weleens voorgesteld als een lid der senaat en dan zou ik het liefst abactis worden. Wat kon er mooier zijn dan alsmaar tekstjes typen en daarvoor dan nog een bestuursbeurs vangen ook?! Maar toen de Hendrik-tijdlijn voortholde, vergat ik mijn ambities een beetje, het gewone verenigingsleven is ook leuk. Maar toen werd ik nogal plotseling voor de senaat gevraagd en ik zag al mijn dromen werkelijkheid worden. De enige discrepantie was dat ze al een abactis hadden en dat ze mij graag voor fiscus II wilden. Ik heb nooit ook maar iets met economie te maken gehad, geen cijferkundige vaardigheden en zeker geen ambities in die richting, maar senator zijn... dat leek me toch wel leuk. Dus ik ben er aan begonnen en volgens mij heb ik de vereniging nog niet financieel ten gronde gericht of andere onherstelbare schade in de boekhouding veroorzaakt, dus je zou kunnen zeggen dat het best goed gaat. Senaat zijn met vier andere enthousiaste dames is sowieso een geweldige ervaring. Wat mij bovendien opvalt, is dat je als fiscus nog meer brieven schrijft dan als abactis, dus ik ben ook weer blij.

Sjoukje Dijkman

De Assessor Extern:

KEIweek 1998. Een boeiende week voor mij. Heel de stad heb ik leren kennen, behalve Hendrik! Mijn toenmalige huisgenoot heeft mij overgehaald om toch vooral een keer mee te gaan naar een open avond. Ik wilde niet. Ik wilde helemaal niet lid worden van een studentenvereniging. Na allerlei verhalen over studentenverenigingen te hebben aangehoord, dacht ik niet dat zoiets bij mij paste. Nu ben ik 20 en assessor extern van de senaat...

Wat is er gebeurd? Die eerste avond op Hendrik was erg gezellig. Ik bevond mij in een soort kringgesprek met een paar mensen die mij dus met recht hebben "lidgeluld". Ik heb hier echter nooit spijt van gehad.

Na zeventien jaar te hebben doorgebracht in een klein stadje in Overijssel (Hardenberg) was ik wel eens toe aan het leven in een grotere stad. Groningen zou het worden; wat ik ging studeren zou ik later wel beslissen. Uiteindelijk heb ik voor Engels gekozen. Geen goede keuze bleek achteraf. Na een jaar besloot ik voor een bovenbouwstudie te gaan (American Studies), wat weer geen goede keuze bleek. Dus na twee jaar studeren had ik alleen nog maar een P. Intussen had ik wel heel veel andere dingen gedaan, dingen die ik wel leuk vond, dingen voor Hendrik.

Na de commissiepresentatie heb ik mij gelijk aangemeld voor de Evcie. De DOKA leek mij ook wel wat en toen bleek dat de er een nieuwe preses moest komen heb ik die taak op mij genomen. Na een halfjaar ben ik taper geworden. Toen in augustus mijn vriend voor vier maanden naar Amerika zou gaan, heb ik besloten de tijd die ik dan toch over zou hebben te besteden aan het maken van een almanak (2000). Tussendoor heb ik ook nog het schap Octopus bestuurd met behulp van 'La Cosa Nostra' ('99-'00). In december 1999 werd ik gevraagd voor Qui Vive 2000, waarna ik natuurlijk gelijk ja zei. Dat was iets wat ik al vanaf dat ik lid was wilde doen. Na een aantal gesprekken met wat mensen hebben we besloten (ergens in 2000, precies weet ik het niet meer) een Webcie op te richten die nu nog steeds maar uit drie mensen bestaat, maar er is dus wel een nieuwe website (nog onder constructie).

In mijn derde studiejaar ben ik begonnen met de bovenbouw studie Alfa-Informatica (ookwel Informatiekunde). Deze studie vergde toch wel wat meer tijd en aandacht van mij dan mijn voorgaande studies en ik ben dan ook met aan aantal commissies gestopt. In februari 2001 werd ik gevraagd voor de senaat. Tja, eigenlijk zou ik meer tijd aan mijn studie gaan besteden. Na enige dagen nadenken en wat overleg met vrienden en familie heb ik besloten hier toch voor te gaan en ook hier heb ik hier absoluut geen spijt van.

Wilja Overeijnder

Foto: Lustrumcommissie

De Lustrumcommissie

Aan: Raad van Cultuur
Ten name van: mw. mr. W. Sorgdrager
Betreft: Aanvraag subsidie Xle Lustrum C.S.V. Hendrik de Cock
Cc: dhr. prof. dr. F. van der Ploeg

Beste Winnie,

Graag wil ik je aandacht voor het volgende: binnenkort, om precies te zijn, van 17 april t/m 27 april 2002, zal de studentenvereniging Hendrik de Cock haar elfde lustrum vieren. Gezien de zeer vooraanstaande positie die deze vereniging geniet in het haast spreekwoordelijk bruisende Groningen, kan ook de Stad deze gelegenheid niet ongemerkt laten passeren. De vele festiviteiten die gepaard gaan met het vieren van de 55e verjaardag zullen mijns inziens een enorme toestroom van intellectueel kapitaal veroorzaken. De positieve gevolgen van dit niet eerder vertoonde staaltje van city-marketing op de Groninger economie, zullen ongekend zijn.

Niet onvermeld moet blijven dat de C.S.V. Hendrik de Cock uit een groep zeer sociaal bewogen intellectuele alleskunnners bestaat. Ik acht het dan ook waarschijnlijk dat men niet zal nalaten om de autochtone bevolking middels diverse lezingen, debatten en fora, te verheffen. Een edel streven, dat wij behoren te ondersteunen, met alle middelen die tot onze beschikking staan, en daar zit nu nét het probleem.

Mede door het recente 'Blue Moon' debacle en de 'Noorderlicht' flop, is ons totale budget voor culturele ondersteuning er volledig doorheen. In overleg met het organiserend comité van het lustrum, ben ik tot de conclusie gekomen dat er ruwweg zo'n kleine 2 miljoen ontbreekt, om alle geplande activiteiten doorgang te kunnen laten vinden.

Ik, en alle inwoners van Groningen met mij, hopen dat jij, en je fijne Raad, er alles aan zal doen om de benodigde gelden zo spoedig aan ons over te maken.

Groetjes,

Jacques

P.S. Binnenkort zal ik een overzicht sturen met alle activiteiten die zullen plaatsvinden. Heb je verder nog vragen, kom gerust eens langs in Groningen.

HET VERVALLEN PARADIJS

Waarnemingen in Cuba anno 2001

Justin Kroesen

In het licht van de avondzon roepen de afgeleefde huizen langs de Malecón, de acht kilometer lange kustboulevard van Havana, een lang vervlogen tijd op van burgerlijke glorie. Maar de oorspronkelijke eigenaren zijn verdreven en de tweeënveertig jaren van staatseigendom hebben diepe sporen nagelaten: hier en daar hebben ingestorte panden een gapend gat achtergelaten en overal zijn de eens statige balkons provisorisch met balken gestut. De Malecón is populair als ontmoetingsplaats van de 'Habaneros'. Families flaneren over het trottoir, een oud vrouwtje probeert plastic bloemen te verkopen aan verliefde paartjes en bestuurders van fietstaxi's rijden vragend langs de menigte. Op het muurtje langs de branding doodt de jeugd de tijd met zitten en dromen van dat grote land daar aan de overkant, het 'Imperium' in de termen van Fidel Castro. Hoewel Key West, het zuidelijkste puntje van de staat Florida, op slechts 140 kilometer van hier is gelegen blijven de Verenigde Staten voor de meeste Cubanen vooralsnog onbereikbaar.

Aldo studeert economie aan de Universiteit van Havana, maar de studie maakt nauwelijks vorderingen. Hij is weliswaar derdejaars maar brengt zijn dagen door op de pleinen van de binnenstad waar hij uit de fabriek gesmokkelde sigaren beneden de staatsprijs aanbiedt aan buitenlandse toeristen. Zijn illegale tabakshandeltje levert hem aanzienlijk meer op dan hij met een universitair diploma ooit kan verdienen. Hij vertelt niet ontevreden te zijn over zijn verdiensten deze zomer. Het verhaal van Aldo is dat van velen in Cuba, waar het maandloon van een onderwijzer of een tandarts omgerekend zo'n tien dollar bedraagt. Van dit bedrag kan niemand rondkomen en de strijd om in het dagelijks bestaan te voorzien heeft onder de bevolking een flinke dosis inventiviteit losgemaakt. Vooral het toerisme vormt een aantrekkelijk doelwit omdat de meeste dollars met buitenlanders het land binnenkomen. Ongevraagd worden allerlei diensten aangeboden in ruil voor een fooi. Het kamermeisje vouwt de handdoek in de vorm van een zwaan en maakt van mijn pyjama en mijn kussen een mannetje met ogen van toilet papier. Artsen en wetenschappers geven de brui aan hun carrière om in hotels de koffers van toeristen te dragen of met hun Lada voor taxi te spelen.

In tegenstelling tot wat de optimistische leuzen op muren en propagandaborden willen doen geloven hebben veel Cubanen hun vertrouwen in de communistische idealen allang verloren. Het marxistische systeem heeft de Cubanen dan ook bitter weinig meer te bieden. Terwijl het levenspeil vroeger dankzij de gulle steun uit het Oostblok nog op een aanvaardbaar niveau lag, is de situatie sinds het ineenstorten van de Sovjetunie in 1990 dramatisch verslechterd. Fidel Castro spreekt sindsdien eufemistisch van 'el período especial', de speciale periode in vrede-tijd, waarin

iedere Cubaan wordt verplicht de strak zittende broekriem nog iets verder aan te halen. Brandstof is schaars en het openbaar vervoer is zwaar overbelast. Om van de nood een deugd te maken heeft de regering onlangs de riksja gepromoot als 'eco-taxi'. Medicijnen worden weliswaar gratis verstrekt, maar de apotheken zijn leeg en er wordt van nood geëxperimenteerd met kruiden en acupunctuur. Het onderwijs is kosteloos maar kampt met grote tekorten aan pennen en papier.

Op straat word ik aangesproken door Carmen, een huisvrouw van middelbare leeftijd, met de vraag of ik een brief voor haar wil meenemen naar Europa. Volgens haar zijn de Cubaanse posterijen grillig en onbetrouwbaar en ze is bang dat de envelop zal worden opengemaakt. We raken in gesprek en ze begint te vertellen over de dagelijkse strijd om de eerste levensbehoeften. Er is schaarste en veel produkten waaronder vlees, groenten en vers fruit zijn op de bon. Het rantsoen is goed voor een kwart pond vlees per persoon per maand en iedere twee maanden drie eieren. Kleding en zeep zijn slechts bij hoge uitzondering te koop. Vanzelfsprekend is er een bloeiende ruilhandel ontstaan en ook op de zwarte markt wordt van alles aangeboden tegen prijzen die voor de meeste Cubanen onbetaalbaar zijn.

Een surrealistische indruk van de schaarste biedt de Variedades-winkel in het centrum van Havana, vroeger een prestigieus warenhuis waar voor de arbeider alles te koop was en waar uit het gemotiveerde personeel iedere maand een modelwerknemer werd onderscheiden. Nu zijn alle schappen leeg, één hoek uitgezonderd waar de complete voorraad van dezelfde snoepzakjes breeduit is uitgestald. De tweede etage is zo te zien al jaren buiten gebruik.

Om de situatie enigszins leefbaar te maken heeft Fidel Castro in de jaren negentig een aantal economische maatregelen genomen die weliswaar haaks staan op de principes van het marxisme, maar die noodzakelijk zouden zijn om de Revolutie te redden. Zo worden de laatste jaren bepaalde vormen van privé-initiatief toegestaan, zij het dat de inkomsten van deze mini-onderneminkjes flink door de staat worden afgeroomd. Zo kunnen Cubanen een paladar beginnen, een restaurantje met een maximum aantal van twaalf stoelen en zijn overal venters in het straatbeeld verschenen. Ook konden de boeren een klein deel van de opbrengst op markten verkopen, maar het succes van dit kapitalistische experiment was zo groot dat de maatregel korte tijd later werd teruggedraaid. Ingrijpend was ook de legalisering van de Amerikaanse dollar in augustus 1993, waardoor het land sindsdien in feite twee gescheiden economieën bezit. Het ene circuit, dat van de oude Cubaanse peso, is er één van schaarste en slechte kwaliteit, terwijl de dollareconomie wordt gekenmerkt door overvloed en duurzame importproducten. Schrijnend is dat de meeste Cubanen niet over deviezen beschikken en de dollarwinkels voor hen enkel een onbereikbare verleiding zijn gebleken.

Carmen is pessimistisch over de toekomst van haar land. Hoewel ze Fidel en de Cubaanse Revolutie aanvankelijk steunde, is ze nu alle hoop op verbetering kwijtgeraakt. Vooral het groeiende verschil tussen arm en rijk, dat gepaard gaat met een afname van het gevoel van saamhorigheid onder de Cubanen, baart haar ernstige zorgen: "Er is de laatste jaren een vierdeling in de samenleving opgetreden. Ten eerste is er de partijtopy die zich alles kan permitteren en voortdurend naar het buitenland reist. Daaronder bevindt zich het lagere partij kader, mensen die hun positie te danken hebben aan hun slaafse trouw aan de Partij en daardoor bepaalde voordelen genieten. Een derde groep vormen de Cubanen die via familie of vrienden dollars uit het buitenland opgestuurd krijgen. De vierde groep is de grote meerderheid die geen toegang heeft tot de nieuwe dollareconomie en die dagelijks te maken heeft met armoede en schaarste."

Een uitgesproken positief oordeel over de verworvenheden van de Cubaanse Revolutie krijg ik voorgeschoteld in het Museo de la Revolución, dat is gevestigd in het oude presidentiële paleis van de verjaagde dictator Batista. Breed uitgemeten wordt de ellende die voorafging aan de grote omwenteling, een tijd van onderdrukking en rechteloosheid. Zaal na zaal wordt de bezoeker vervolgens minutieus verslag gedaan van het verloop van de guerrilla voorafgaand aan de revolutie. Met bloed besmeurde overhemden en gebruiksvorwerpen als pannen en bestek dienen als bewijsstukken van het heldhaftige optreden van Fidel Castro en de zijnen. Een levensgrote wassenbeelden-groep stelt Che Guevara voor, met vastberaden blik voorwaarts marcherend in de jungle. Interessant zijn vooral de zalen die zijn gewijd aan de vooruitgang die de revolutionaire regering heeft geboekt in de eerste jaren na de machtsovername door Castro in 1959. Lange bijschriften sturen de gedachten van de bezoeker in de gewenste richting. Verteld wordt dat terwijl sommige westerse landen een parlementair democratisch systeem kennen, de Cubanen het voorrecht genieten van een directe democratie. De

communistiche partij, die gelijk staat aan het volk, vormt immers in haar eentje de regering. Over de mislukte Varkensbaai-invasie door een kleine club in Amerika getrainde Cubaanse ballingen in 1961 wordt gesproken als een klinkende overwinning op het imperialisme. En bij het pak van Arnolfo Tamayo Méndez, de eerste en enige Cubaan in de ruimte, wordt vol trots gesproken over 'het Sovjet-Cubaanse ruimteprogramma'.

Maar ondanks alle scepsis waarmee ik de tentoonstelling bekijk en ondanks het schrille contrast met de werkelijkheid buiten op straat raak ik toch ook onder de indruk van de prestaties die de eerste jaren na de Revolutie werden geleverd. Loonsverhogingen leidden meteen tot een grotere welvaart. Verharde wegen werden aangelegd, en een hoogwaardig systeem van gratis onderwijs en gezondheidszorg werd opgezet. Een ingrijpende agrarische hervorming maakte een eind aan het grootgrondbezit. In een grootscheepse campagne waaraan honderdduizenden Cubanen deelnamen leerden één miljoen analfabeten lezen en schrijven. Ter verbetering van de huisvesting werden duizenden goedkope huurwoningen gebouwd. Foto's tonen de enthousiaste inzet van Cubanen die werken aan een nieuwe toekomst. De situatie van de verarmde meerderheid verbeterde met sprongen zoals nooit eerder in de geschiedenis van Latijns-Amerika was vertoond. In Cuba zelf werd de Revolutie op handen gedragen, maar ook in het buitenland was er veel steun voor Castro en zijn bewind. Sympathisanten uit de hele wereld, waaronder Jean-Paul Sartre en Harry Mulisch, bezochten Cuba om met eigen ogen te zien hoe een samenleving werd

opgebouwd waarin mensen niet langer hun individuele gewin nastreefden, maar zich belangenloos inzetten voor het collectief.

Het embleem van de Cubaanse Revolutie is Che Guevara, de Argentijnse strijdmakker van Fidel Castro die met de verovering van de stad Santa Clara op 28 december 1958 de definitieve genadeslag toebracht aan het bewind van Batista. Negen jaar later sneuvelde hij in Bolivia tijdens een poging ook daar de revolutie te ontketenen. In 1997 werden zijn lichaamsresten na langdurig speurwerk opgegraven en met veel ceremonieel naar Havana overgevlogen. In Santa Clara werd zijn lichaam in een kolossaal monument bijgezet. Aan het eind van een groot, leeg plein staat een bronzen beeld van Che Guevara, een geweer in de hand, met op de sokkel de tekst 'Hasta la victoria siempre' – 'Voorwaarts naar de overwinning'. In het mausoleum is hardop praten verboden en brandt een eeuwige vlam voor een kunstmatige tuin die het Boliviaanse oerwoud moet verbeelden. Het naastgelegen museum brengt het heldhaftige leven van Che in beeld met foto's en persoonlijke bezittingen.

Che Guevara staat symbool voor de bevolgen beginperiode van het revolutionaire Cuba en zijn figuur wordt dan ook niet geassocieerd met de problemen van later. Van deze positieve waardering maakt Fidel Castro handig gebruik om zijn eigen positie veilig te stellen. Overal worden copieën verkocht van de merkwaardige, onderdanige afscheidsbrief die Che voor zijn vertrek naar Bolivia aan Fidel zou hebben geschreven, waarin hij onder andere opmerkt: "Mijn enige ernstige fout is dat ik niet vanaf het eerste moment in de Sierra Maestra méér vertrouwen in jou heb gesteld en ik je kwaliteiten als leider en revolutionair niet snel genoeg heb onderkend." De verheerlijking van Che als nationale held is door de atheïstische regering bewust geënt op de katholieke Jezus-verering. Een videofilm van de herbegraving van Che in Santa Clara toont een tienermeisje dat met veel gevoel voor dramatiek een hommage aan haar grote held voorleest: "Lieve Che, je bent niet dood, jouw voorbeeld leeft nog altijd onder ons!" Grote propagandaborden langs de wegen roepen alle Cubanen op tot de navolging van Che, als de ultieme morele standaard. Het ochtendgebed op de scholen heeft plaatsgemaakt voor de yell van de Revolutie. Op de woorden van de onderwijzer "Pioniers van het communisme!" antwoorden de kinderen in koor, de vuist in de lucht gestoken: "Wij zullen worden zoals Che!"

Zouden ze nog bestaan, de onvoorwaardelijke aanhangers van de Revolutie? In Camagüey lijk ik er één op straat te hebben ontdekt. Als ik de weg vraag aan een man van in de zestig word ik gratis getraakteerd op een verdediging van het systeem. Vind ik het leuk in Cuba? Ben ik hier voor het eerst? Heb ik wel gezien dat Cuba het gelukkigste land ter wereld is? Hier is geen geweld of onrecht. En van de vrijheid van meningsuiting vormt hij het levende bewijs: "Ik spreek nu toch hardop uit wat ik denk?" 's Avonds thuis bij de familie Martínez krijg ik vermoedelijk een iets genuanceerder versie van de werkelijkheid op Cuba. Graciela is universitair docente filosofie en politiek, maar ze inhoudelijk heeft ze steeds meer moeite gekregen met het systeem dat ze geacht wordt te verdedigen. Ze verdient vijftien dollar per maand, voor Cubaanse begrippen geen slecht salaris. Om de eindjes aan elkaar te knopen drijft de familie Martínez vanaf het balkon een illegaal handelkje in avocado's. Het vlees dat tijdens het avondeten op tafel komt kon via de buurman worden geritseld.

Graciela vertelt dat de steun voor het bewind van Fidel Castro in de loop der jaren flink is afgebrokkeld. "Steeds krampachtiger probeert Fidel Castro zijn systeem overeind te houden. Omdat hij heel goed doorheeft dat openlijke onderdrukking te veel weerstand oproept heeft hij een wijdvertakt verklik-stelsel ontwikkeld naar het voorbeeld van de geheime diensten in het communistische Oost-Europa. Over iedereen wordt een dossier bijgehouden over zijn of haar revolutionaire gezindheid. Een Cubaan die zich te kritisch opstelt tegenover de partij weet dat hij ieder moment kan worden gearresteerd en voor jaren in de cel kan belanden. Als gevolg van de subtiele terreur van de informanten weet niemand meer wie hij wel en niet kan vertrouwen. Door deze cultuur van het wantrouwen zijn veel families verscheurd geraakt en vriendschappen kapot gegaan."

Als wetenschapper loopt Graciela aan tegen de eenzijdigheid van de informatie die er voor de Cubanen beschikbaar is. De staat heeft alle media in handen, de

partijkrant 'Granma' is het enige landelijke dagblad, internet staat nog in de kinderschoenen en het gebruik ervan wordt bovendien door de regering ontmoedigd. Het wereldwijde web is een etalage van het kapitalisme en vormt bovendien een forum voor verderfelijke gedachten. Een uurtje surfen in één van de zeldzame internet-café's kost ongeveer een maandloon en meestal ligt het hele systeem plat. De twee televisienetten zenden minstens twee keer per week simultaan de urenlange toespraken van Fidel uit. Vooral het feit dat de soapseries dan tot laat in de avond worden uitgesteld heeft de populariteit van el máximo líder niet vergroot. En mochten de Cubanen verzinnen om ondertussen dan maar gewoon een videotje te huren: het bezit van een videorecorder is streng verboden.

Cuba heeft ongetwijfeld het meest opmerkelijke wagenpark ter wereld, dat een treffende spiegel vormt van de ontwikkelingen die het land de afgelopen decennia heeft ondergaan. Het meest opvallend zijn de vele prachtige Amerikaanse auto's uit de late jaren vijftig: Chevrolets, Oldsmobiles en Buicks met veel chroom en gespoten in twee kleuren. Het leven van deze wagens wordt steeds opnieuw verlengd door creatieve ingrepen. Opgelapt en overgespoten, voorzien van een Lada-motor of soms praktisch opnieuw opgebouwd, is het een wonder dat veel van deze auto's nog altijd vooruitkomen. Er wordt wel gezegd dat Fidel een groot deel van de Cubaanse staatsschuld zou kunnen aflossen als hij al deze collector's items in het buitenland zou verkopen. Aan de vriendschap met de Sovjetunie herinneren de vele Lada's, Moskvitch's en Skodas die langs de Cubaanse wegen pruttelen. De laatste jaren worden ook moderne auto's uit Europa en Japan geïmporteerd. Niet minder opmerkelijk is het overvolle openbaar vervoer. Op het platteland wordt hierin voorzien door ronkende vrachtwagens met een open laadbak en in de steden leiden afgedankte Nederlandse bussen een tweede leven. Dikwijls staat de bestemming er nog op; zo vertrekt de bootbus naar Holwerd vanaf het plein voor het Capitool in het centrum van Havana. Als gevolg van de brandstofschaarste hebben ook de ossenkar en de paardentram weer een opvallende comeback gemaakt.

Overall stuit de bezoeker in Cuba op overblijfselen van de woelige geschiedenis. Het koloniale verleden wordt opgeroepen in de mooie binnenstad van Trinidad, één van de vele oude stadjes die het land rijk is. Bontgekleurde lage huizen met schaduwrijke patio's en prachtige barokkerken getuigen onmiskenbaar van de Spaanse overheersing die in dit land tot 1898 heeft bestaan. De grootste bloei beleefde Trinidad in de tweede helft van de achttiende eeuw als gevolg van de suikerproductie, die zich tot op de huidige dag heeft gehandhaafd als 's lands belangrijkste bron van inkomsten. Duizenden slaven werden vanuit West-Afrika aangevoerd om op de plantages te werken en hun nakomelingen hebben een belangrijk stempel gedrukt op de cultuur van het huidige Cuba. Zo gaat de beroemde Cubaanse muziek, zoals de son, de mambo en de salsa, voor een groot deel terug op Afrikaanse invloeden. De binnenstad van Trinidad is als geheel door de Unesco in 1988 geplaatst op de lijst van Erfgoed van de Mensheid. Jarenlange restauraties hebben de hobbelige straatjes weer hun oude charme teruggegeven

en het stadje is uitgegroeid tot één van Cuba's belangrijkste toeristische trekpleisters.

In de jaren tachtig heeft Fidel Castro het toerisme omarmd als belangrijke bron van inkomsten. Hoewel het na de Revolutie werd afgeschaft als een verderfelijke uiting van het kapitalisme begon Fidel langzamerhand in te zien dat zijn land de toerist potentieel veel te bieden heeft aan tropische stranden, cultuurmonumenten, natuurschoon en een unieke sfeer. Als gevolg van de Amerikaanse boycot, die het voor Amerikanen vrijwel onmogelijk maakt om Cuba te bezoeken, zijn de meeste toeristen afkomstig uit Canada en West-Europa. Aan de kust zijn Spaanse Costa-achtige badplaatsen uit de grond gestampt waar de toerist een comfortabele strandvakantie kan doorbrengen, ver weg van alle dagelijkse problemen van de Cubanen. Om het contact met de vreemdelingen zoveel mogelijk te beperken zijn de toeristenstranden - de mooiste van het land - voor de Cubanen verboden terrein geworden en staat op het aanspreken van een buitenlander een flinke boete. Fidel Castro benadrukt steeds weer dat de opbrengsten van het toerisme rechtstreeks het volk ten goede komen. Maar tegelijkertijd is hierdoor een gênante vorm van apartheid ontstaan die in strijd is met de beginselen van de revolutie en die de gemiddelde Cubaan alleen maar meer bewust maakt van zijn eigen uitzichtloze situatie.

Uit nieuwsgierigheid koop ik een exemplaar van de partijkrant 'Granma' en lees over de geweldige vooruitgang in China, over de steeds maar groeiende kloof tussen arm en rijk in de wereld en over het duivelse beleid in Amerikaanse gevangenissen. Fidel heeft gisteren een groot toeristencomplex geopend in Varadero, het Cubaanse Benidorm. Ter gelegenheid van het bezoek van de kleinzoon van Ayatollah Khomeini aan Cuba is een reportage gewijd aan de Cubaans-Iraanse betrekkingen. Ik lees dat beide landen zich in de internationale voorhoede bevinden in de strijd voor de vrijheid en soevereiniteit en tegen de Amerikaanse hegemonie die de wereld in een wurggreep houdt. Na drie weken in Cuba verbaas ik me nauwelijks meer over de eenzijdigheid van de berichtgeving en ik vraag me af hoe lang Fidel Castro nog is beschoren. Sinds 1 januari 1959 is hij onafgebroken aan de macht, hij heeft acht Amerikaanse presidenten 'overleefd'

en hij is vastbesloten tot zijn dood door te gaan. Werd hij in juni nog onwel tijdens een redevoering, op 26 juli bewees hij tijdens de herdenking van de aanval op de Moncada-kazerne die het begin van de Revolutie markeerde nog altijd springlevend te zijn.

Ondertussen kunnen de Cubanen weinig anders doen dan afwachten. Niemand weet wat er gaat gebeuren wanneer Fidel overlijdt. Zal Fidels broer Raúl, van wie wordt gezegd dat hij nog orthodoxer is dan Fidel zelf, de macht overnemen? Komen er eindelijk vrije verkiezingen of lopen de spanningen uit op een burgeroorlog? Bijna vijf eeuwen geschiedenis hebben geleerd dat het Cubaanse volk slechts weinig van haar leiders hoeft te verwachten en in de tussentijd probeert men er 'inventando' – 'al improviserend' - maar het beste van te maken.

Onderschriften bij de foto's:

- 1) 'Jouw voorbeeld leeft, jouw ideeën blijven bestaan', politieke propaganda met portret van Che op het Cubaanse platteland.
- 2) Koloniale huizen en oude Amerikaanse auto's geven Cuba een unieke sfeer.
- 3) De apotheek met slechts één soort medicijn.

Even voorstellen, Chris Wessels

Begin dit jaar werd ik gebeld door toenmalig penningmeester Marijn Westphal. Hij viel meteen met de deur in huis: 'wil jij ook in het bestuur van de reünistenvereniging van Hendrik?' Ik geef toe: hierover had ik nog nooit nagedacht. Na wat wikken en wegen heb ik ja gezegd. Maar iets wat je dan nog niet hebt gerealiseerd is dat je ook "iets" over jezelf moet schrijven voor het reünistenmagazine. Over jezelf schrijven gaat toch altijd gepaard met enige gene, maar dat moet nu dan maar even aan de kant.

Mijn gehele leven speelt zich al af binnen de gemeentegrenzen van Groningen. Geboren, getogen, geschoold. Er gaat inderdaad niets boven Groningen... Van Hendrik was ik lid van 1985 tot 1990. Ik bewaar goede herinneringen aan mijn tijd bij het schap Octopus. Tegenwoordig werk ik bij een uitkeringsinstantie in Groningen.

Voor ons als bestuur zie ik een groot project op stapel staan: het tweede lustrum van de reünistenvereniging in april 2002. Samen met Hendrik dat haar elfde lustrum viert, moet dat een evenement worden waar veel leden met plezier naar toe zullen gaan. De eerste stappen daartoe zijn gezet. Laten we eerlijk zijn, ik was mij in het verleden ook nauwelijks bewust dat ik lid was van de reünistenvereniging. Dat zal voor meer leden gelden. Er waren altijd twee redenen om lid te zijn: dan hebben ze tenminste mijn adres en heb ik adressen van anderen van mijn Hendriktijd. En bij lustra en dergelijke kunnen ze me tenminste benaderen. Dat zal voor meer leden gelden. Laten we er daarom voor zorgen dat wij een spraakmakend lustrum vieren over een half jaar.

Chris Wessels

"Als ik jou je jas afpak, vraag je mij ook niet of ik dan misschien de zakken wil teruggeven."

Bram van der Zwan (1994)

Het is al vroeg in de namiddag druk in de straten van de Jordaanse hoofdstad Amman. Tijdens de Ramadan probeert iedereen op tijd thuis te komen voor de iftaar, de feestelijke familiemaaltijd waarmee dagelijks na zonsondergang de vasten wordt gebroken. Naast mij staat Ibrahiem te mopperen op het feit dat de samenleving hem als christelijke Jordaniër verplicht rekening te houden met de islamitische traditie. Ibrahiem is de chauffeur van de Nederlandse Ambassade, waar ik als deel van mijn studie Arabisch enkele maanden stage loop. Na de Ambassadeur een middag van afspraak naar afspraak te hebben gereden, zou hij nu normaal gesproken voor de ingang van de ambassade een sigaret op hebben gestoken, maar dat is er deze dagen niet bij. Nu blaast hij wolkjes in een doorgebroken winterzonnetje en moppert. 'Laat de moslims vasten en mij m'n sigaret roken. Dan heeft niemand last van elkaar.' Djauwdat, die zelf vast, maar de hele dag koffie, broodjes en sapjes rond brengt voor het ambassadepersoneel, knikt instemmend. 'Van mij mag je, maar ja, wie ben ik?'

Ik blijf niet al te lang praten want ook ik moet naar een iftaar vandaag. Mijn Italiaanse huisgenoot Massimo en ik zijn uitgenodigd bij Ghassaan, een Palestijnse jongen die Italiaanse les bij Massimo volgt om zijn werkkansen in de toeristensector wat te vergroten. Tot voor kort werkte hij nog bij een reisbureau, maar een paar dagen geleden is hij daar ontslagen. De dit jaar opnieuw uitgebroken Palestijnse intifada heeft zijn weerslag op het toerisme in de hele regio met overal grote werkloosheid in deze sector tot gevolg. Ghassaan laat zich echter niet uit het veld slaan en onderweg naar de Palestijnse wijk al-Baq'a oefent Ghassaan zijn Italiaans met Massimo.

Al-Baq'a is ooit opgezet als een tentenkamp om de grote hoeveelheden Palestijnse vluchtelingen op te vangen die tijdens de Arabisch-Israëliische oorlogen van 1948 en 1967 het huidige Israël ontvluchtten. Net als vergelijkbare kampen elders in Jordanië, maar ook in Syrië en Libanon, is al-Baq'a uitgegroeid tot een wijk met stenen huizen en beperkte sanitaire voorzieningen. De familie van Ghassaan woont aan de rand van het oude vluchtelingenkamp, eigenlijk net iets erbuiten, in een huis op een heuvel tussen wat kleine akkertjes. Het land is nu kaal, want het is winter en nu de laatste zonnestrallen over het kamp schijnen, getuigt alleen de opklimmende damp uit de schoorstenen van al-Baq'a nog van de grote mensenmassa die zich zojuist nog door de modderige straten een weg naar huis wrong. Normaal is dit mijn favoriete tijd om hard te lopen, omdat iedereen binnen zit en je de straat voor je alleen hebt, maar vandaag lopen we gewoon een blokje om in afwachting van Ghassaans zus Zayn, die laat uit haar werk komt.

Eenmaal aan tafel presenteert Oem Ghassaan, Ghassaans moeder, vol trots de diverse gerechten: vooral de vele soorten zelf ingemaakte olijven worden met trots gepresenteerd, maar ook de twee gevulde kippen die een mij onbekende graanschotel decoreren, maken indruk. Mijn vragen over de olijven brengen het gesprek tijdens de maaltijd op de jongere jaren van Oem Ghassaan. Toen ze nog in Jeruzalem woonde, kreeg haar moeder altijd olijven van familie op het platteland. Van haar leerde Oem Ghassaan de diverse manieren om olijven in te maken en niet zonder te glunderen legt ze uit wat de verschillen tussen de diverse olijven zijn. Dat de beste olijven uit Palestina komen mag natuurlijk niet onvermeld blijven. Terwijl oem Ghassaan met zowel trots als heimwee over haar geboorteland spreekt, trekt Ghassaan feller van leer. Hij behoort tot wat hij en vele anderen als de linker zijde beschouwen van de Palestijnse opinie ten opzichte van het vredesproces. Ghassaan moet niets hebben van mensen als Arafat, die genoeg nemen met een gedeeltelijke teruggave van Palestina. 'Als ik jou je jas afpak, ga je ook niet met mij onderhandelen en vragen of ik dan misschien de zakken wil teruggeven. Dan wil je gewoon die jas terug en niets anders. In het Arabisch hebben we een spreekwoord dat stelt dat wat met geweld van je is afgenomen, alleen met geweld ook weer kan worden teruggekregen. Het is absurd het op een akkoordje te gooien met degene die iets van je gestolen heeft. Zo is het ook met de Israëlische bezetting van Palestina.' Terwijl haar moeder wat foto's van haar familie en haar geboortehuis te voorschijn heeft gehaald, tempert Zayn haar broer wat,. Zayn vindt het wel belangrijk dat haar landgenoten op de Westelijke Jordaanoever en in Gaza een normaal leven kunnen leiden en over hun eigen lot kunnen beslissen, maar persoonlijk zou ze niet in Palestina gaan wonen, wanneer die mogelijkheid zich voor zou doen. Ze heeft het land nooit gezien en ze is hier in Amman opgegroeid. 'Ik werk hier en mijn vrienden wonen hier. Dat is voor mij belangrijker,' vertelt Zayn.

Tot slot van onze avond eten we fruit en zoete deegwaren die alleen tijdens de Ramadan gegeten worden: kleine pannenkoekjes die met een vulling van noten en honing op elkaar zijn geplakt en gefrituurd luchtig deeg dat druipt van de honing. Voor Massimo en mij valt het allemaal wat zwaar na een dag normaal eten, maar van Ghassaan en Zayn kan ik me voorstellen dat ze nog een bodempje leggen voor de volgende werkdag zonder eten en drinken. Als Ghassan ons vanaf al-Baq'a weer naar ons appartement in het centrum van Amman brengt, worden de straten en koffiehuisen al weer drukker. Meer mensen met een volle maag maken van de gelegenheid gebruik om nog een paar uurtjes wat activiteiten te ontplooiën. Ramadan is tenslotte een religieuze feestmaand.

Bram van der Zwan
zevende jaars Hendriker

Even voorstellen, Eric van Dijk

Geboren en getogen in Twente (Enschede en Almelo respectievelijk) ben ik in september 1992 in Groningen beland om aldaar een aanvang te maken met mijn studie economie. In 1993 ben ik lid geworden van Hendrik de Cock. Na een minder actief eerste jaar, heb ik me vanaf 1994 in het verenigingsleven gestort. Verscheidene commissies (o.a. DoKa, Hanepoten redactie, schapsbestuur) heb ik mogen bevolken. Begin 1995 werd ik gevraagd voor om fiscus te worden van de senaat. Van mei 1995 tot en met april 1996 heb ik dat met bijzonder veel plezier gedaan.

Mijn studie, waar ik inmiddels binnen de richting bedrijfseconomie voor de variant bestuurlijke informatiekunde had gekozen, rondde ik af in augustus 1998. Een mooi moment om wat meer van de wereld te gaan zien en een maand later vertrok ik dan ook met rugzak richting Australië. Down under heb ik 9 maanden doorgebracht, werkend en reizend. Met tussenstappen in Nieuw-Zeeland en de VS was ik uiteindelijk in eind augustus 1999 weer terug in Nederland.

Na wat tijdelijke werkzaamheden ben ik in april 2000 begonnen te werken bij Pink Elephant, tegenwoordig PinkRocade IT Management. Zoals zovelen dus in de informatie technologie beland. Vanaf mei 2000 zit ik voor 'Pink' gedetacheerd bij Shell IT International, de IT-tak van Shell.

Sinds juni van dit jaar ben ik secretaris van de reunistenvereniging. Met het 55 jarig bestaan van HdC in het vooruitzicht hoop ik dat wij er in zullen slagen op een memorabele manier het 11e lustrum van HdC te vieren.

Eric van Dijk

Even Voorstellen, Henrik de Moel

In 1990 begon ik met de studie geschiedenis, die ik inmiddels, tot ongetwijfeld verbazing van enkelen daadwerkelijk heb afgerond. Omdat ik het studentenleven niet kon/kan missen heb ik me vorig jaar ingeschreven voor de universitaire lerarenopleiding. Sinds september sta ik, als leraar geschiedenis en maarschappijleer, voor de klas op het Augustinuscollege in Groningen.

Maar ja het bloed kruipt en vanaf januari zal ik vijf maanden in Amerika studeren aan de University of Alabama, en wel de vestiging in Tuscaloosa. Ik zal mij binnen het bestuur vooral bezig houden met het magazine.

Mijn Hendrikleven begon door een huisgenoot, die me overhaalde lid te worden. Niet dat hij erg zijn best hoefde te doen. Na enkele voorzichtige beginstappen

doek ik het echte Hendrikleven in: cocktaleredactie, vormingsraad, themawekencie, senaat, diescie, lustrumboekcie en archiefcie.

Met vriendelijke groet,

Henrik de Moel

Even Voorstellen, Gerard Smeenk

Begin dit jaar zat ik samen met Henrik de Moel in de kroeg in ons mooie Groningen. Daar vroeg Henrik of ik plaats wilde nemen in het reünistenbestuur; er waren namelijk dringend nieuwe mensen nodig. Ondanks dat ik op dat moment mijn afscheidsbrief aan HdC nog niet had geschreven, besloot ik dezelfde avond om ja te zeggen. Zo kwam na negen jaar lidmaatschap eindelijk de welbekende stok achter de deur om eindelijk officieel afscheid te nemen van HdC.

In 1992 ben ik lid geworden van Hendrik. Na het nanovitaat en de open schapsavonden besloot ik lid te worden van Mondriaan. Mijn zes actieve jaren bij Hendrik ben ik met veel plezier van dit schap lid geweest. Na het eerste jaar bij Mondriaan ben ik meer en meer deel gaan nemen aan het verenigingsleven, met als hoogtepunt mijn abactiaat in de senaat Nijland. Zoals zovelen sloot ik deze periode af in de commissie van in- en uitgeleide, om daarna papieren lid te worden. Na mijn studie scheikunde, en aansluitend de lerarenopleiding, heb ik mij om laten scholen in de automatisering bij G&D (een dochterbedrijf van Cap Gemini). Tot enkele weken geleden was ik ingezet bij KPN waar ik, samen met anderen, de database met bijbehorende software beheerde waarin alle telefoongidsgegevens van Nederland zijn opgeslagen. Omdat ik het lesgeven nog steeds ontzettend leuk vind, geef ik op dit moment als hulpcoach een cursus aan andere G&D'ers, zodat ik in de toekomst zelfstandig cursussen kan verzorgen.

Met mijn vriendin Joanneke Prenger woon ik samen aan de Bankastraat waar wij inmiddels de derde generatie Hendrikkers zijn. Joanneke heb ik, hoe kan het ook anders, op Hendrik leren kennen.

Mijn taak in het reünisten bestuur zal eruit bestaan om de contacten met de lustrum commissie van Hendrik te onderhouden (er komt immers weer een lustrum aan!). Daarnaast zal het mijn taak zijn om de activiteiten voor de reünisten rond het lustrum te organiseren. Ik hoop samen met mijn medebestuurleden en natuurlijk ook de andere reünisten een leuk lustrumjaar tegemoet te gaan.

Met vriendelijke groet,
Gerard Smeenk